

kdaj v javnosti tako neznansko osmeši, da se je škol Slomšek še leta 1859 preselil v Maribor, kjer je 8. septembra imel slovesni vohod.

Pri tej priliki se zopet spominjamo, da je tudi „Narodni List“ pred nekaj meseci objavil veliko zgodovinskih neresnic ter pokazal svojo čudovito nevednost. To je pravcato poneumljevanje našega ljudstva, zoper katero najodločnejše protestiramo. Zato pa kličemo: Proč z listi liberalnih, socialdemokratskih in nemškutarskih nevednežev! V roke pa naše pristne, podučne, krščanske časopise!

Kdo je kriv odprtja srbske meje?

Trgovska pogodba s Srbijo ne da mirno spati Narodni stranki. Mi smo že opetovano pojasnili pravi položaj in dokazali, da so tudi poslanci Narodne stranke zakrivali to oškodovanje naše živinoreje. Liberalni listi tega ne morejo več tajiti, četudi so skozi mesece vsakega za lažnikom nazvali, ki je nasprotno trdil, nenadoma pa so liberalni listi obrnili plašč in sedaj so začeli kričati, da je to zakrivil prejšnji državni zbor, v katerem je bil tudi poslanec dr. Korošec, ne pa tudi drugi sedanji poslanci Kmečke zveze in Narodne stranke. Seveda liberalni listi zamolče, da je v prejšnjem državnem zboru bil tudi dr. Ploj.

Največje neznanje pa liberalni listi kažejo v siledecem: Trdijo, da je prejšnji državni zbor s posebnim zakonom pooblastil vlado, skleniti trgovske pogodbe z vnanjimi državami. Liberalni listi so seveda poučeni od svojih dveh poslancev; ta dva pa niti ne veda, da je sedanji državni zbor v zadnji seji pred Božičem 1907 (ko sta gg. Roblek in Ježovnik že odkurila iz Dunaja) pooblastil vlado, da sklene trgovske pogodbe s tujimi državami za eno leto in da je sedanji državni zbor v isti seji sklenil resolucijo, s katero se poziva vlada, da pri pogodbi s Srbijo ne sme dovoliti uvoza srbske živine — to seveda brez glasov odsotnih poslancev Narodne stranke.

Ravno vsled te resolucije se je sedanji poljedelski minister dolgo obotavljal podpisati trgovsko pogodbo s Srbijo, a udal se je pritisku industrijalcev in socialdemokratov; odločilno pa je bilo glasovanje o predlogu socialdemokratov dne 28. novembra 1907, o katerem se je že toliko pisalo in za katerega je tudi g. Roblek glasoval.

Pribijemo le, da liberalni listi niti ne vedo, kdaj se je sklenil pooblastilni zakon! Saj ni čudo, če liberalnih poslancev pri tako važnih glasovanjih niti v zbornici ni.

Kdo je tedaj kriv, da se je dovolil uvoz živine?

Dne 28. novembra je mnogo kmečkih poslancev glasovalo za nujni predlog socialdemokratov radi uvoza živine; v zadnji seji pred božičem se je to poskusilo popraviti z omenjeno resolucijo (za katero pa Roblek in Ježovnik nista glasovala, ker sta bila že doma!). A žal, resolucije nimajo daleč tiste važnosti, kot predlogi; zato se je vlada vsled pritiska socialdemokratov bolj ozirala na glasovanje 28. nov. 1907.

To je resnica, vse drugo je liberalno zavijanje iz strahu pred ljudstvom, ki uvideva zle posledice postopanja liberalnih poslancev.

Prihodnjič govorimo še bolj jasno, da je liberalcem ljubo!

Politični ogled.

— Dr. Korošec za slovensko vseučilišče. Dne 21. marca zvečer so se zbrali zastopniki nemških narodnosti k posvetovanju o skupnem nastopu pri razpravi o naučnem proračunu. V imenu Slovencev je dr. Korošec stavil sledečo resolucijo: „Z ozirom na to, da slovenskemu narodu po pozitivnem in natornem pravu zajamčena pravica do lastnega vseučilišča in z ozirom na to, da ustanovitev slovenske pravne fakultete v najkrajšem času odgovarja praktični potrebi, se vlada pozivlja, da vse primerno ukrene, da se tem zahtevam, ki jih stavlja ves slovenski narod soglasno in brez razlike strankarskega političnega mišljenja, kakor hitro mogoče v polnem obsegu ugotovi. Vlada naj izdatno podpira nadarjene slovenske akademike s posebnimi stipendijami, da se bodo lahko izobrazili za vseučiliške profesorje, do česar pa naj prizna za tozadevno državno polovico v Zagrebu napravljene izpite in doktorske diplome.“ — Romančuk je zahteval rusinsko vseučilišče v Livnu, Ončul rumunsko fakulteto za rumunsko zgodovino v Cernovicah, Conci pa italijansko vseučilišče ter priznanje izpitov na univerzah v sosednem kraljestvu.

— V proračunskem odseku je govoril dr. Korošec o čipkarskih in pletarskih solah, zahteval, da se učitelji izsolajo v domačem jeziku ter izrekel željo, da se ubogi učenci teh sol tudi podpirajo. Minister je obljubil, da se bo to tudi zgodilo.

— Liberalni poslanci v odsekih. Pozivljamo liberalne liste, da povedo, v koliko odsekov sta izvoljena njih poslanci Roblek in Ježovnik in kaj v odsekih delata. Naši poslanci so izvoljeni v več odsekov, dr. Benkovič v tri, dr. Korošec v dva (med

temi v velevažni proračunski odsek, ki za dva meseca deluje), Pišek in Roškar vsak v dva odseka, ki delajo tudi sedaj, ko ni plenarnih sej. Liberalna poslanca sta lepo doma, zato pa je Roblek daroval za Narodni svet 100 K. Za svoje brezdelje se skuša prav po ceni odkupiti!

— Hrvatska. V sredo dne 18. marca ob osmi uri zvečer je baron Rauch si upal v spremstvu Czernkoviča in Vuchetiča peš sprehajati se po Zagrebu. Občinstvo na Ilici je pričelo klicati: Servus Pavli in pelo himno „O du mein lieber Augustin.“ Rauch je šel v trafiko, da kupi cigare ter je v trafiki nekaj časa čakal. Pred trafiko se je zbralo štiri do pet tisoč ljudi. Ko je Rauch stopil iz trafike, spremljala ga je množica poje „O du mein lieber Augustin“ do Mittelbachove lekarne. Tu se je ban obrnil in izzival občinstvo s klicem: „Jetzt Abzug baron Rauch, ali ban Rauch ostaje!“ Nato je stopil Rauch v Mittelbachovo lekarno in telefoniral po vso zagrebško policijo in orožništvo. Vuchetič je stal na vratih in psoval občinstvo s „Hunde!“ Občinstvo, katerega je bil poln Jelačičev trg, je metalo na Vuchetiča kamenje. Došla sta tudi Rauchovca Accurti in Mošinski, ki je prijel neko opeko in klical: „Evo corpus delicti!“ Občinstvo se je smejalo. Nakrat je prihitela policija in pričela z golimi sabljami mahati po občinstvu. Ranjenih je šest oseb, ki so bile le slučajno na Ilici: en sodnik, en profesor, tri gospe in neki štiriletni otrok. Policija je aretirala vsakega, katerega je le mogla. Zaprtih je veliko število oseb. Zaporji so polni. Policija in policijski agentje so šli tudi v kavarne in napadali ljudi. En policaj je nevarno ranjen s kamenjem. Aretirana je tudi neka gospa, za katero so se ljudje borili, da jo rešijo iz rok policajev. Del policije je spremljal Raucha, Vuchetiča in Czernkoviča. Na Jelačičevem trgu je sedaj mir, a veliko ogorčenje. Čuje se, da baron Rauch hoče nadaljevati svoje izprehode.

— Nova trgovinska pogodba s Srbijo velja le do konca leta 1908, ker le toliko časa sme vlada sklepati pogodbe glasom pooblastilnega zakona. Državnemu zboru bo še letos ta pogodba v odobrenje predložena. Dokler ne bo državni zbor odobril pogodbo, toliko časa tudi nihče izmed interesentov ne bo na srbski meji napravil kladnic, določenih za klanje živine. Naši poslanci bodo na straži in se še naprej bojevali za koristi naših živinorejcev.

— Moravski katoliški kmetje. Več tisoč katoliških čeških kmetov se je zbralo zadnjo nedeljo dne 22. t. m. v glavnem mestu Moravske v Brnu, da slavijo občni zbor svoje kmečke zveze. Kakor stoji na čelu naše zveze kmet Roškar, tako je na čelu moravske kmečke zveze kmet Šamalik. Iz nekaterih krajev so prišli kmetje v krasnih narodnih nošah. Socialdemokrati v Brnu so jim naredili lep sprejem, seveda po svojem. Zbralo se jih je tudi več tisoč, ki so živžgali in kričali po ulicah, ko so kmetje šli na svoje zborovališče. Zborovanje je vodil Šamalik. Pozdrave Slovencev, in še posebej Slovenske kmečke zveze na Slovenskem, Stajersku je prinesel dr. Korošec. Svoja srčna čuvstva do Slovencev so pokazali češki kmetje ot tej priliki z navdušenim odobravanjem. Pozdrave katoliško-mišlečih kmetov iz češke kraljevine je prinesel kmet Safranek in poslanec Zaruba. Tudi katoliško češko učiteljstvo je bilo zastopano. Posebno spretno je nastopil zastopnik češke katoliške mladine. Po zborovanju je priredilo brnsko češko gledališče kmetom slavnostno predstavo.

Mala politična naznanila.

Dne 18. marca: Cesar je odredil za leto 1908 tritedenski orožni odmor in dovolil, da dobi moštvo dopuste ob času žetev. — General d'Amade poroča iz Casablance, da so se rodovi Chtonka in Chiedma, kakor tudi celi rod Uled Sadov pristojevoljno podvrgli. — Nemški cesar Viljem pride baje po svojem povratku iz Korfu na Dunaj, da čestita našemu cesarju k njegovemu 60letnemu jubileju. — Danes jutraj sta se dvojevala ruska generala Fock in Smirnov, je težko ranjen.

Dne 19. marca: Češki železničarji so napovedali pasivni odpor na državnih železnicah, ako se ne ugoti kmalu njihovim zahtevam. — Trgovinski minister dr. Fiedler je predložil danes državni zbornici predlog zakona, po katerem bi se vlada pooblastila skleniti pogodbo z Avstrijskim Lojdom zaradi opravljanja dalmatinsko-albanske brodarstvene službe. — Hrvatski ban baron Rauch se poda koncem tega tedna na Dunaj, da bo poročal cesarju o položaju na Hrvatskem. — V afriški puščavi Kolarari se je spopadla ekspedicija nemških vojakov z voditeljem vstašev Kopperjem. Pri spopadu je bilo ubitih 58 vstašev, Kopper pa je ušel z nekaterimi tovariši.

Dne 20. marca: Francoski pravosodni minister Briand je predložil zbornici načrt zakona, ki bi naj dovolil porotnikom, da odločijo o porabi smrtnih kazni. — Češki poslanci, ki so bili na Dunaju, so odpotovali danes v Prago, da se udeležijo konference mladočeške in agrarne stranke, ki se prične jutri v Pragi. — V Sarajevu so sinoči demonstrirali Srbi pred gledališčem radi predstave operete „Vesela vdovica“. — Prejšnji portugalski diktator Franco se je vrnil na Portugalsko, da preosnuje svojo stranko. — Trgovinski minister dr. Fiedler je obljubil v proračunskem odseku, da bo dovolila država od znanaprej za pospeševanje obrti večje vsote kot dozdaj.

Dne 21. marca: Pruski deželni zbor je sprejel zakonski načrt, po katerem dobi vsak poslanec letni pavšal 3000 mark, a za vsako zamojeno sejo se mu odtegne 20 mark. — V današnji seji ogrskega državnega zbora je poslanec Ratkay v imenu gospodarskega odseka predlagal, naj se dovoli iz javnih sredstev 10.000 kron za spomenik Ljudevitu Kossuthu. — Francoski parlament je sprejel že od senata sprejeti zakonski načrt proti širjenju nepravnosti potom nenravnih slik. — Danes se je ministrski svet posvetoval o visokoškolskem vprašanju.

Dne 22. marca: Državni poslanci polske ljudske stranke so sklenili v večerajšnji seji, da stopijo v polski klub. — Poslanca dr. Sušteršič in Suklje in kranjski deželni odbornik dr. Triller so se danes posvetovali z ministrskim predsednikom baronom Beckom zaradi volilne reforme v kranjskem deželnem zboru. — Načrt o uredbi jezikovnega vprašanja na Češkem bo ministrski predsednik v kratkem predložil voditeljem strank in izvedencem. — Ustanovilo se je delavsko ministrstvo, ki bo, kakor poroča vladni list, obsegalo sledeče: Gradbene zadeve, rudarstvo, pospeševanje obrti in obrtno solstvo.

Dne 23. marca: Konferenca načelnikov vseh strank se vrši dne 2. aprila, takoj po sklicanju parlamenta. — Na Grškem vlada veliko razburjenje, ker je italijanski poštni urad v Albaniji izdal znamke z napisom „Albania.“ — Angleški ministrski predsednik Campbell-Bannerman je nevarno zbolel. — Na Turškem so odkrili več zarot, zato vlada nadaljuje preiskave. — Nemški poslanci so konferirali danes z naučnim ministrom Marchetom in mu predložili definitivne sklepe liberalne stranke glede na naučni resort. — Na Dunaju so pri občinskih volitvah v vseh okrajih prodrli krščanski socialci.

Razne novice.

* S. K. S. Z. za Stajersko. Proti koncu leta 1906 se je ustanovila za Stajersko S. K. S. Z. in ima že 80 društev pod svojim okriljem. Vsako nedeljo govorijo odposlanci S. K. S. Z. na prireditvah zvezinih društev. Letos je priredila dva socialna kurza, na katerih so se blizu 400 udeležencem razlagala važna gospodarska in socialna vprašanja. Na narodno nevarnih krajih vzdružuje pet ljudskih knjižnic. Da je treba pri tem delu denarnih žrtv, je umevno. Zato pa kličemo vsemu društvu, ki se niso pri zvezi: Pristopite k zvezi!

* Odprtje srbskih mej je zakrivila tudi Narodna stranka, ker je njen poslanec Roblek glasoval za nujnost Rennerjevega predloga, v katerem se zahteva odprtje mej za tujo živino. To je približno vse psovanje „Narodnega Lista“ in „Domovine“ tega ne ovrže. Ježovnik pa pri tistem glasovanju sploh ni bil na Dunaju. Narodna stranka se tega greha ne bode nikdar oprala!

* Romanje v Rim. K zlati sv. maši papeža Pija X. se doslej še ni dovolj romarjev zglasilo, zato se rok za zglasovanje podaljša do prihodnje IV. postne nedelje, dne 29. marca. Kasneži so krivi, če potem na potu ne gre vse gladko. Kedor misli iti v Rim, se naj nemudoma priglasi pri škofijskem odboru v Mariboru.

* Zelo zlobno napada nekdo dr. Korošca, ker se je mudil dva dni v Mariboru, ko je vendar od vseh priznana, da je dr. Korošec eden najmarljivejših udov v proračunskem odseku. Se nikdar se niso v tem odseku tako povdarjale narodne in kmečke zahteve, kakor letos od dr. Korošca. Sicer pa naj bodo liberalni listi tihi, sicer pridemo s podatki, kako slabo obiskujejo liberalni poslanci drž. zbor.

* „Idi in razdeli svoje bogastvo med reveže!“ tako nasvetuje „Narodni List“ v zadnji številki ne svojemu šefu dr. Kukovcu ali dr. Sernecu in drugim, ampak — duhovnikom. Dvomimo, da bi se pri vseh celjskih duhovnikih dalo torke razdeliti, kakor samo pri dr. Kukovcu in dr. Sernecu.

* Zgubil se je v Majšbergu 3letni fantič J. Vinkler. Če kdo ve za takega tujega fantiča, naj to sporoči žalosnim starišem.

* Tržne vesti. Nestanovitnost žitnih kurzov nam najbolje dokazuje, da dela kurze le spekulacija, ne pravična kupčija ne konzum. Za tako znatno izpremembo vsaki dan ni nobenega povoda. Budimpeštariji nočejo videti, da zadnja letina le ni bila tako slaba, kakor so jo oni prvi hip slikali. Ogrska poljedelsko ministrstvo je zopet začelo delati veter in je prineslo poročilo o položaju setvij na Ogrskem, akoravno se danes še da bore malo trditi, kako je in bo, ker ugodno vreme lahko marsikaj popravi. Sicer pa to javno spletkarjenje ni zadovoljilo spekulativcev, ki so mislili, da bo več vode na njihov mlin, medtem, ko se poročilo glasi ugodno. Letošnja doba je ena najbolj nevarnih, kar nam dokazujejo velike izpremembe cen gor in navzdol. In tudi v prihodnji bodočnosti bo vladala velika nervoznost, ker vreme bo vplivalo na setve in kurze. Vsled velike nestalnosti kurzov se konzum boji kupovati. Ako gredo cene navzgor, sploh ne kupi, ako pa padajo, se pa ne hpa kupiti, ker se boji nadaljnega padca. Najbolji dokaz, da je cena pšenice umetna, je ta, da se mlinci trudijo spraviti finejše vrste v denar po ceni ki je precej pod pšenično ceno in so prisiljeni omejiti obrat vsled pomanjkanja prometa. Moka kljub

vsemu prizadevanju ne gre in konzum uporablja moko kolikor mogoče najmanj, zato pa večkrat prikoraka na mizo krompir, fižol in druga taka jedila, ki sicer nimajo primerne veljave. Letos se je izvoz ogrske moke na Avstrijsko skrčil skoraj za 50 odstotkov. Trpe pa vsled ogrske špekulacije tudi avstrijski mlini in tudi ti so prisiljeni delati z manjšo paro. Cene moke so ostale povprečno neizpremenjene. Svinjski masti so kljub večjemu prigonu živine šle cene še višje in so se tudi vzdržale, ker se živahno povprašuje po blagu.

Mariborski okraj.

m Politični shod pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. Zadnje nedeljo je katol. politično društvo za šentlenarski okraj priredilo občni zbor in politični shod pri Sv. Rupertu v Slov. gor., kjer že blizu pet let ni bilo političnega zborovanja. Zato pa je bil shod tudi dobro obiskan. V pretežni večini so bili seveda možje in zlasti mladeniči domače župnije, splošno pa je bil častno zastopan celi šentlenarski okraj. Po običajnem pozdravu poročal tajnik Bosina o delovanju društva v pretečenem letu. Imenoma društvo kot tako v pretečenem letu ni stopalo v ospredje radi identičnega programa Kmečke zveze, v imenu katere se je vršila cela politična organizacija. V tem smislu so se vršili različni politični shodi, povsod dobro obiskani, kakor pri Trojici, Barbari, Lenartu. Zlasti je bil impozanten zaupni shod pri Sv. Lenartu dne 7. marca 1907, kjer je bil enoglasno proglašen kandidat poslanec Roškar. Važna je bila odborova seja dne 21. februarja 1907, pri kateri so odborniki dobili jasno sliko glede političnega položaja tudi v šentlenarskem okraju, kjer so Narodovci s tako silo privreli na dan, da jim je popolno zaprlo liberalno sapo. Znamenit je bil tudi zaupni sestanek zaupnikov dne 28. nov., kjer so se povdarjale dolžnosti odbornikov — zaupnikov, ter se vršil razgovor o volitveni statistiki in se je jasno začrtalo naše stališče glede političnega časopisa. Blagajnik Kavčič poročal o denarnem stanju društva. Udov je bilo 159, od katerih se je nabralo prostovoljnih donoskov 59 kron 94 vin, stroški so znašali 30 kron 21 vin. Nato je bil izvoljen novi odbor, o katerem smo prebricani, da bo storil vse, da bo delovanje društva tudi v bodoče najživahnejše in da mu bodo udje vsi, ki imajo zmisel za zdravo in jasno politično življenje. Prvič je nastopil kot drž. poslanec g. Roškar. Iz njegovga govora si je lahko vsakdo ustvaril jasno sliko o celotnem položaju; spoznal je lahko prave prijatelje in zastopnike kmečkih teženj, kakor tudi vse hinavske ovinkarje različnih struj, zlasti pristaše slovenskega liberalizma, katerega pogutljivosnemu delovanju se morajo vsi, ki trezno mislijo, upreti z vsemi močmi. Navdušeno je shod pritrjeval njegovim poročilom. Župan Rop je krepko povdarjal volitveno dolžnost pri občini tako, kakor pri deželnih in državnih volitvah. Priporočal je v lepih mislih dobro vzgojo mladine že v domači hiši, pa tudi zahteval, naj imajo stariši pazno oko na to, v kakem duhu se odgojujejo otroci v današnjih solah. Priporočal je zlasti mladini vsestransko izobrazbo. Tajnik posojilnice Kramberger je natančneje govoril o zadružništvu na gospodarskem polju. Kako koristne bi bile zimске šole kmetijskega značaja. Okrajni kmetijski nadzorniki bi naj praktično izvajali teorijo ali pouk potovalnih učiteljev. Sklepčno je poslanec Roškar točno odgovarjal na razna vprašanja. Shod je zaključil po poltretji uri podpredsednik Zupe. Gotovo bo tudi imel uspeha. Vršil se je mirno. Navzočih je bilo tudi nekaj mož štajercijanske stranke, toda resnici niso mogli oporekati, ampak hote ali ne hote so morali pritrjevati. Le pridite vsakokrat, nič vam ne bo škodovalo.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Trgovci, pozor! V našem velikem in živahnem trgu imamo tri večje trgovine, ki so v nemških rokah. Neobhodno je potrebno, da se nastani tudi velika slovenska trgovina. In ravno sedaj je za tako najlepša priložnost; zakaj v najlepšem delu trga je na prodaj veliko posestvo in rodovitno posestvo, njive, travniki in kos gozda. V poslopju je sedaj največja gostilna s krasnim salonom za razne narodne prireditve, je tudi mesnica in lepi prostori za trgovino. Velika slovenska trgovina, ki bi bila solidna in z manjšim dobičkom zadovoljna, bi prav izvrstno uspevala, ker je cela okolica popolnoma slovenska; bila bi pa tudi velika dobrota za vse ljudstvo, kakor za posestnike, tako za delavce, ker bi povzročila, da bi cena živih padla, in izginila neznosna draginja. Slovenski kapital, kje si? Slovenski trgovci, slovenske banke, pozor! Poslopije se imenuje pri „Rateju“ in bi bilo vredno 26.000 do 30.000 K, pa še tudi več!

m Sv. Magdalena pri Mariboru. Duhovne vaje od 1. do 5. aprila bota vodila častita gospoda kapucina iz Lipnice P. Cirič in P. Marolt.

m Ruše. Prekratek pust! Wostnagg-ovi so priredili v svoji gostilni v soboto 14. t. m. (kvaterni) svoj kostumni plesni venček. A, kaj nam je mar, ako se Bismarkovci po svojem koledarju ravnaajo. Zgraža se pa marsikateri izmed občinstva, celo slovenski liberalci, da se je te zabave udeležil tudi smolniski župan! Živijo liberalna Slovenija! Kaj poročajo celjski liberalni možje o svojem zaupnem možu?!

m Iz Slovenskih goric. Ko sem hodil tam ob slovensko-nemški meji, sem prišel slučajno dne 1. t. m. tudi k Sv. Ani na Krambergu, kjer je imelo tamnošnje bralno društvo svojo zimsko veselico, katero

sem si tudi ogledal. Veselica je dobro uspela. Igralci pri igri „Vaški skopuh“ in igralka pri „Gostilni k zlati goski“ so svoje vloge prav dobro izvršili. Govor pa je imel znani narodni šentilski mladenič Žebot, kateri se ni ustrašil slabega vremena, da je prihitel s tremi svojimi tovariši jih obiskat. Eden odbornikov mi je pravil, da so se vpeljale redne odborove seje, pa večina odbornikov navadno ne misli na prvo nedeljo v mesecu, kar pa ni prav. Pohvalil mi je knjižničarja, kateri že opravlja svoj posel 7 let vestno in natančno, kakor kak plačan uradnik. Slišal sem tudi praviti, da misli tamošnja Dekliška zveza meseca maja prirediti veliko dekliško zborovanje celega okraja v proslavo 50 letnice prikazovanja lurske Matere božje. Dekleta le tako naprej! Kaj pa vi mladeniči, ki tako radi gledate za zalimi mladimi dekleti? Poglejte vendar enkrat za njimi, kaj one delajo! Delajte se tudi vi po njihovem gestu: „Vse za Boga in domovino.“ Pa nekaj posebnega pa je imajo pri Sv. Ani. Svoj Narodni dom. Vrli narodni gospod Jožef Kramberger, prepušči brezplačno vse svoje prostore bralnemu društvu za njegove prireditve, tako da se ta hiša po pravici sme imenovati šentanovski Narodni dom. Se nekaj bi vam imel poročati, pa si prav ne upam, ker bi s tem zadel v sršenovo gnezdo. Namreč, kako ena tamošnja učiteljska moč škili v Čmurek k Nemcem, druga pa v Celje k liberalcem. Še marsikaj takega, pa se bom drugikrat oglašil.

Skrivni ogleduh v Slov. goricah.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Umrla je dne 10. marca Barbara Kurnik v 58. letu svojega življenja. Bila je dobra, poštena žena, tihega, priključivega značaja, ki je rada ob vsaki priliki podpirala našo narodno stvar. Ker je bila v življenju priljubljena, je imela tudi na zadnji poti mnogoštevilno žalujoče spremstvo. Pevski zbor ji je v slovo zapel pred hišo in na pokopališču ginljivo nagrobno. Naj v miru počiva!

m Sv. Jurij v Slov. gor. Tudi pri nas smo imeli pustne dneve. Kaj mislite, da smo bili takrat prizidani? Kaj še? Tako smo se pa že vrteli in sukali, da je bilo veselje! Pa smo tudi imeli vzrok. Veste, v naši veliki „pürgi“ so odprli „Gastwirt“ Wergles novo krčmo. Zdaj imamo tri. Mi tudi pravimo, da je bilo to potrebno. Kajti pri nas mora iti človek najmanj celih 100 korakov, predno pride iz gostilne v gostilno. Tedaj vidite, smo bili vsi povabljeni. In sli smo in smo bili dobre, zlate volje, najbolj pa oče „gastwirt“, ki so v tem židanem veselju pozabili naznaniti otvoritev svoje krčme in storiti še druge potrebne korake. In tako se je zgodilo, da so vse tiste lepe kronce, ki smo jih mi prinesli, morali šteti nazaj. In raznovrstni gostje morajo biti v tej gostilni. Pred nedavnim časom so junško vstopili in bili gostoljubno postreženi pivec-solarčki tretjega razreda. Gospa krčmarica so jim sami postregli s 1/2 litrom. Zložili so skupaj. Potegnili so iz šole. Zdaj pa nam povejte, gospod urednik, ali nismo mi tukaj „štram-kerlo“? In ali ne boste živili pri nas pravcate gostoljubnosti? Č. kr. okrajno glavarstvo pa vprašamo, ali je dalo dovoljenje gostilniške obrti tudi z ozirom na obisk solarjev in njihovo postrežbo?

m Sv. Jakob v Slov. gor. Na Jožefovo popoldne je priredila šentiljska podružnica kmetijske družbe tukaj podučen shod. Govoril je potovalni učitelj M. Jelovšek o živinoreji. Gostilniška soba g. Peklarja je bila natlačena polna; dokaz, da je naše ljudstvo ukaželjno.

m Slov. Bistrica. Blizu kolodvora Slov. Bistrice so našli v potoku mrtvo truplo Antona Tkave iz Razgorja. Moral se je pred par tedni ponesrečiti, ker je truplo začelo že razpadati. Bil je znan ljubitelj žganja, in ker se ni držal doma, ga ni nihče pogrešal. Po pravici imenuje Slomšek žganje: goreča smrtna voda!

m V novi vasi pri Slov. Bistrici so našli pri kopanju nekega studenta tri metre globoko premog. Preiskovalo se bo, ali je tam še več premoga.

m Iz Poljane. Minoli četrtek, na praznik svetega Jožefa, spremili smo k grobu gospe Marijo Kissinger, soprogo upokojenega logarja grofa Attems. Teden poprej pa je umrla 19. letna hčerka te vrle krščanske žene, ki je lepo vzgojila 9 otrok. Bog daj obema večni mir in pokoj!

m Polička vas. Pri nas imamo vojsko ter leži poklano vse po dolgem in po črez, pa ne mrliči, temveč drevesa. Že par zim sem se trudijo drvarji in sekajo po gozdu, da je groza in če gre to naprej, bodo kmalu ti le krasni gozdovi puste goljave. Tukaj so se pobirali podpisi za neko cesto. Posestniki, pazite, da se ne boste dvakrat držali za mošnje. — Nekateri stariši so še strašansko goreči za nemško šolo v St. Ilju, kamor mislijo svoje otroke pošiljati. Pa, dragi stariši, ali res ljubite svoje otroke? Potem jih vendar ne boste pošiljali v potujočevalnico, kjer se otrok ne samo, da se ničesar ne nauči, se še odtuji veri, odtuji vam in svojemu narodu. Iz vaših otročičev hoče „šullerajnska“ šola vzgojiti ljudi, kateri bodo delali proti Slovincem, da proti lastnim staršem. Da se/tak otrok ne more ničesar naučiti, bo vsakemu jasno. Zatorej, stariši, ako ljubite svoje otroke, pošljite jih v slovensko šolo, da se vam ne bo treba kesati, ko bo že prepozno.

m Kmečke bralno društvo na Planici bode imelo v nedeljo, dne 29. t. m. ob treh popoldne svoj občni zbor v šoli na Planici. K temu zboru se vai udje in prijatelji najljubneje vabijo.

m Občni zbor ima danes zvečer ob osmih tukajšnja moška in ženska podružnica društva sv. Cirila in Metoda v restavraciji Narodnega doma. Pričakuje se mnogobrojne udeležbe.

Ptujski okraj.

p Sv. Marko niže Ptuj. Shod Narodne stranke dne 22. t. m. je bil pravi fiasko, kateri je pokazal njihove ljudi v pravi luči. Predsednikom je bil izvoljen g. Veršič, domači župan, podpredsednikom g. Brenčič in zapisnikarjem g. Lešnik. Na to da g. predsednik besedo g. Lešničarju in dr. Kodermanu, ki sta govorila o jezikovnem, volilnem in gospodarskem vprašanju mirno in brez napadov. Trejji govornik g. Brenčič je omenil, da je sklicala shod sicer Narodna stranka, a da iz markovske župnije ni videti nič njenih pristašev; se pač vidi, da Markovčani ne marajo liberalnih ovinkarjev. Ko se je shod otvoril, bilo je vseh skupaj navzočih 29 ljudi, med temi 14 tujih liberalcev, po večini iz Sv. Barbare in nekaj iz Ptuj. Domačih je bilo 10 in iz Spuhlje 5. G. učitelj Kosi je govoril o šoli, ali škodljivo za kmete, in zato ga je g. Brenčič pošteno zavrnil. Na to se je še govorilo o gospodarskih stvareh, zlasti kako upliva žganje na otroke. Sedaj pa rezolucije. G. kaplan izjavi, da nima nič proti njim, samo to predlaga, da se jih od Narodne stranke ne sprejme, ker jih bomo mi že na svojem shodu stavili. Ko smo mi šli, smo bili mirni, ko so pa šli liberalci, so pokazali svojo oliko učitelji, z grdimi izrazi in kričanjem. Rezolucije so bile sprejete z 26 proti 21 glasovom. Na to se shod zaključil. Zopet se je pokazalo, da Narodna stranka pri nas nima nič iskati. Če bi ne bilo Barbarčanov, Ptujčanov in pa domačih dveh učiteljev, bi bila govornika sama od Narodne stranke. Prosimo torej voditelje Narodne stranke še enkrat, naj nas nikar več ne hodijo dražiti, ker nismo željni njihovih nauk.

p Cirkovce pri Pragerskem. Sto kron so darovali za glavni oltar gostje Simona Hrgan in Teresije Hrgan roj. Bauman. To je častno darilo, ki priča o dobri volji, v kateri vsa te niso pozabili Boga in krasnega svojega domačega Marijinega svetišča. Ženin je izbral pridno nevesto, a hotel je imeti tudi starešino, ki je znan po svojem odločnem rodoljubju in katoliškem prepričanju. Tudi nevesta se je lahko veselila ne-le ženina, marveč tudi svojega zavednega starešine. Tako se je zgodilo, da sta bila oba cerkvena ključarja, gg. Jurij Lah in Jernej Bauman, starešini na omenjeni gostiji. To se je pokazalo na tako odličan način, da je in ostane ta vesela svatba v ponos in čast vseh slovenskih katoliških Cirkovčanov. Bog živi vse danovalce, Bog daj srečo poročencema!

p Hajdin. Ptujski „Stajerc“ mora imeti čudni nos. Pri drugih vedno nekaj voha in mu zmiraj nekaj smrdi — svoje smrdljive gošnice pa, katera od njega kar curkoma teče in s katero zemljo okužuje in ljudi zastruplja, pa nič ne voha. Tudi na Hajdin steguje svoj umazan nos! Pa le pazi, da si ga pošteno ne prismočiš! Veš ti ljubi „Stajerc“! Hajdin je blizu Ptuj in za to Hajdinčani marsikaj vejo iz tvojega čednega življenja in iz življenja tvojih krušnih očetov. Od takih se ne pustijo hajdinska dekleta in sploh Hajdinčani zbadati in grdo sumničiti! To si mi prepovemo! Ali čuješ? Če ne, pa se zna zgoditi, da boš občutil. Vsaj sam tako rad svetuješ koga za kosmata ušesa prijeti. Čuj! Daleč nimamo do tebe. Hajdinčani marsikatero krono zanesejo v Ptuj in mnogi celo tvojim krušnim očetom, ki njih z veseljem v svoj globoki žepek vtaknejo — in za to boš ti še poštene ljudi grdo zbadal in sumničil?! Kaj pa, ako ne bi več nosili? Vsaj so v Ptuj in na Bregu še taki trgovci, ki niso tvoji krušni očete. Torej, „Stajerc“, le tiho! Gospoda mestnega kaplana Jagra, katerega ti tako ostudno in po krivici sumničiš, mi dobro poznamo. Delovali so pri nas v dušoskrbju poldrugo leto in še zdaj ob raznih priložnostih radi delujejo, vemo, kako pošteti, vestni in značajni mož so, zato ugovarjamo proti tvojemu podlemu sumničenju in trdimo vsi pošteti Hajdinčani, da jih še nihče ni videl iti iz Hajdina v Ptuj od 2. do 5. ure jutraj. Seveda, ti ljubi „Stajerc“, ker si sam poln gnusobe, zato tebi vse kar je pošteno smrdi in povsod le grdo vohaš in sumničiš. Z nekim maslom na glavi pa tudi vedno stršiš! Kaj ne, taki, ki ga največ imajo, taki bodo druge strašili! Kdo se ne bi smejal? Ja, ljubi „Stajerc“, ti imaš mnogo masla na glavi, pri tebi strašno smrdi, osnaži se in poboljšaj se! To ti iz do-brega srca svetujejo vsi resnicoljubni Hajdinčani.

p Hajdinski shod. Shod K. Z. na Hajdino dne 19. t. m. se je jako častno in lepo izvršil. Prišlo je nad 200 zborovalcev v kljub slabemu vremenu in v kljub temu, da so ljudje še za zadnji dan zvedeli za shod. Zborovalce je pozdravil domači župnik s prisrčnimi besedami. Predsedoval je gospod Brenčič. Prvi govornik je bil naš dični državni poslanec g. Pišek, ki je lepo in razumljivo razlagal pazljivim poslušalcem delovanje poslancev Kmečke zveze v državnem zboru, posebno v odsekih. Razmotrival in svetloval je zborovalcem, predvsem pa občinskim uradom, kako bi morali postopati v raznih slučajih, da katrejo škodljivce kmečkega stanu, in kmečkemu stanu pomagajo do blagostanja. To so bile krasne besede, besede pravega kmečkega poslanca in prijatelja. Drugi govornik, pohorski kmet g. Potnik je z iskrenimi besedami navduševal pričujoče, naj spoštujejo svoj kmečki stan, ki je najstarejši, najimenitnejši, ker je trdna podlaga drugim stanom in srečnim državam. Navduševal je pričujoče naj vedno ostanejo pošteti in značajni možje. Tudi te besede so prišle iz kremenitega, značajnega pohorskega srca in so zato vsem globoko v srce segle. Nato se je gosp.

Brenčič kot predsednik zahvali obema govornikoma in je s krepkimi, prepričevalnimi besedami bodril poslušalce naj ljubijo svoj materni jezik, naj mu pripomorejo do veljave in ga ne pustijo zaničevati od drugih. Velik utis so tudi te lepe besede naredile. Ko se je še domači župnik zahvalil dišnim govornikom, dragim sosedom od Sv. Lovrenca, Sv. Marka, Sv. Sel in domačim faranom, so se z velikim navdušenjem sprejele sledeče resolucije: Zbrani zborovalci zahtevajo: 1. sedemletno šolo brez oproščanja, v šoli več poduka v kmečkih strokah in jesenske počitnice; 2. dveletno vojaško službo; 3. kmečko skupno zavarovanje za ogenj, starost in poljske pridelke; 4. nastavljanje deželjskih živinozdravnikov; 5. nastavljanje pravičnih in razumnih kmečkih zastopnikov pri raznih komisijah za prihodnje cene zemljišče; 6. bolj stroge postave za avtomobile zaradi varstva ljudi in živine; 7. meje za uvažanje tuje živine naj ostanejo zaprte.

p Sv. Barbara v Haložah. Narodna stranka je imela dne 22. marca t. l. v tukajšnji stari šoli politični shod, na katerem se je udeležilo po "Slovenskem Gospodarju" in Kmečki zvezi; mladi Gnilšek pa je prebral neki na povelje g. nadučitelja Ogoreleca resolucije, za katere pa se udeleženci — bilo jih je iz radovednosti kakih 150 naših, kajti pristaši Narodne stranke so le učitelji, štajercijanci pa je za parado, kadar se gre proti Kmečki zvezi — niso dosti brigali, in sploh ne odobraval govorov, le učitelji so upili obligatni živio, naši pa živio Kmečka zveza, kar seveda doktorjem ni bilo prav. S kislim obrazom so jo kmalu popihali k Sv. Marku, pri nas pa se je čul le en glas: Gospodje učitelji naj se brigajo za šolo, nas pa naj ne vodijo za nos. Mislili smo, da pride poslanec Ploj, zdaj pa ti doktorji rešujejo kmeta. Pri Korenjaku je vladalo odkritosrečno veselje in navdušenje za govornike — le g. Kosl so mrmrali — na ovinkarskem shodu pa se je iz kmečkih ust slišala sama nevolja in nezadovoljnost. Torej, g. Ogorelec, izmisli si prihodnjice kaj pametnejšega, ker takšnega zabavljanja ne pridemo več poslušati. — Kmečki zvezar.

p Shod S. K. Z. na Jožefovo po rani službi božji pri Sv. Barbari v Haložah se je izborne obnesel. Gotovo 300 udeležencev je napolnilo prostore Korenjakove gostilne. Shod otvoril g. Brenčič iz Ptuj v imenu K. Z. Državni poslanec Pišek razjasnjuje delovanje poslancev K. Z. v raznih odsekih državnega zbora v prilogi kmetu in delavcu. G. Potnik razlaga naloge K. Z. in navdušuje za zvezo. G. predsednik opozarja na edini nastop pri volitvah v razne zastope da zmaga volja ljudstva in na nedeljski shod Narodne stranke v stari šoli, naj tem študentkom in koncipijentom verno slovensko ljudstvo ne gre na lim, čeprav bodo prišli v ovčjih oblačilih. Nato se sestavi odbor za Haloze. Radi 2. božje službe so se vsi govorniki morali znatno omejiti v svojih izjavah. Haložan ostane zvest Kmečki zvezi in se ne da od kakega častihlepnega voditelja zvabiti v liberalno past!

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Tukaj se bo delil v nedeljo dne 29. t. m. popolne ob treh v sobi bralnega društva denar, seveda ne vsakemu, ampak le mlekarškim zadružnikom od lanskega čistega dobička. Ker bo ob tej priložnosti g. potovalni učitelj M. Jelovšek predaval o dobičkanosti mlekarji, zato so povabljeni tudi nezadružani, domači in okoliški, ki si želijo od svoje govedoreje stalnih in nikakor ne premajhnih mesečnih dohodkov. Obenem bo tudi občni zbor tamošnje zadruge za rejo bikov z navadnim vsprejemom.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Dne 3. t. m. smo spremljali k večnemu počitku najstarejšo ženo naše fare, Ano Fras, iz občine Sakušak. Stara je bila devetdeset let. Bila je vzgledna gospodinja in skrbna mati svojim otrokom. Vkljub slabemu vremenu se je obilo faranov vdeležilo njenega pogreba. G. župnik so ji lepe besede spregovorili v slovo. N. v m. p.!

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Preteklo nedeljo se je pripeljal k nam c. kr. okrajni živinozdravnik g. Juan iz Ptuj. Po dokončani rani božji službi smo se zbrali skoraj vsi možje, kolikor nas je bilo v cerkvi, v stari šoli, kjer nas je g. živinozdravnik opozoril na novo bolezen, ki je jako razširjena pri goveji živini, in sicer bolezen na spolovilih. Pretečeno zimo smo se gospodarji večkrat pogovarjali in drug drugemu priroževali, da se nam krave lani pri večkratnem spušanju niso zabrejele. Gospod zdravnik nam je dokazal, da je tega ravno ta bolezen kriva. Krave, s to boleznijo okužene, se pogostokrat gonijo (pojajo), se ne ubrejejo in breje pogosto izvržejo. Tako okužene krave tudi pri dobri krmi shušajo in celo malo mleka dajo, in žal, da se nam letos v resnici tako godi. Ob enem smo bili podučeni, kako to bolezen zdraviti, ter so se nam tudi obljubila potrebna zdravila. Naslednje je gospod živinozdravnik še preiskal nekaj naših hlevov in žal tudi pri nas nekaj okuženih krav našel. Za njegovo skrb in prekoristni pouk mu bodi izrečena zahvala.

p Shod v Šnapsbutliki je imela Narodna stranka pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Prišli so na shod sami štajercijanci, šnapsarji in učitelji. Nekaj pristavev Kmečke zveze, ki se je udeležilo shoda iz radovednosti, nam poroča, da je bil shod skrajno klavrn.

p Svetinje. Srečna je občina, ki ima dobrega predstojnika, kateri skrbi prav po očetovsko za svoje podložne. Taka občina je lep božji vrt in božji blagoslov se razliva nad njo. Kaj je lepšega kakor red

in mir v občini, in ravno ta je močno zastavljen na sposobnosti župana. Tako srečo uživa občina Zerinca v svetinjski župniji. To veliko občino že vodi sedemkrat blagi mož g. Franc Vraz, stricnik slavnega pesnika Stanka Vraza. S ponosom gledajo občani na svojega vzglednega predstojnika in se ravna po njem, ki je zvest katoličan in slovenski poštenjak: njega ni sram, da je sin pobožne slovenske matere in da je pri sv. krstu Bogu in katoliški cerkvi obljubil zvestobo. Iz hvaležnosti za krasen red v občini in iz spoštovanja so občani tega neustrašivega in stanovitnega moža počastili s tem, da so ga dne 7. svečana t. l. izvolili za častnega občana.

p Iz rogaškega okraja. Občina Ivajnkovec se iskreno zahvaljuje g. dr. Antonu Korošcu, državnemu poslancu, za izposlovanje državno podporo po toči l. 1907, katero je občina dobila izplačano dne 13. svečana v šolskem posloju pri Sv. Križu v znesku 4495 K, ki se je razdelila med 41 deležnikov. Torej iskrena zahvala tudi vsem tistim gospodom, kateri so s tem opravkom imeli. V Ivajnkoveh, dne 19. marca 1908. Roškar, župan.

p Stopree. Lansko leto, dne 19. avgusta vršila se je v naši občini volitev občinskega odbora. Zmagala je štajercijanska stranka, katere vodi od leta 1904 občinske posle. Zaradi raznih nepravilnosti začelo se je z volitvijo pečati namestništvo in državno pravdnštvo. Namestništvo v Gradu je dogovorno z deželnim odborom v smislu § 31 občinskega volilnega reda z odlokom od dne 27. februarja 1908, št. 9 277-7 omenjeno volitev razveljavilo. Imeli bodemo v tem letu torej zopet občinsko volitev. Kaj pa bo državno pravdnštvo storilo, še ne vemo.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Pred. g. Janez Gorican, kooperator pri Sv. Petru pri Radgoni, je daroval našemu bralnemu društvu 5 K, za kar mu izreka odbor najtoplejšo zahvalo.

Ljutomerski okraj.

Shod K. Z. pri Veliki Nedelji. Kmetje ormoškega okraja smo si že dolgo želeli, da bi priredila K. Z. v našem okraju velik shod. Tasrečna želja se nam je minulo nedeljo izpolnila. Pri Veliki Nedelji nam je priredila K. Z. lep shod. Nad 500 samih vrlih kmetov se je zbralo v Miklovi gostilni. Shod je otvoril posestnik Korpar. Za predsednika so si izvolili kmetje vrlega svojega pristaša Meška, ki v kratkih besedah pozdravi v obilnem številu došle iz celega ormoškega okraja in da besedo poslancu Pišku. V svoji znani poljudni in pristranski besedi je potem naš tovariš, poslanec Pišek, razložil delovanje poslancev v državnem zboru. Navaja glavne vzroke, ki so krivi propada kmeta in kako se istemu odpomore. Že med govorom so se slišali pritrdjalni vzkliki, na koncu govora pa smo svojemu tovarišu prav hrupno pritrdjevali. Predsednik se nato lepo zahvali g. poslancu. Prihodnjice bomo že bolj previdni, koga bomo volili, da nam ne bo pozneje lige kazal. Omenja tudi grdo postopanje s kmeti na lanskem ormoškem shodu, kar vzbudi med nami vzklake ogorčenja. Kako se je takrat z nami kmeti delalo, tega ne moremo pozabiti. G. Meško predlaga sledeče resolucije, ki se soglasno sprejmejo: Kmetje, zbrani na shodu K. Z. pri Veliki Nedelji ugovarjajo: proti odprtju srbskih mej, zahtevajo Slovincem pravično volilno preosnovo, zahtevajo preosnovo davka in da se leta 1909 pravično onijo zemljišča, zahtevajo odpravo desetka, da vzame država zavarovanje za ogenj, uime in za živino v svoje roke, da vlada upelje zavarovanje za starost in onemoglost za kmete in njegove delavce, da svojemu poslancu dr. Ploju izreka popolno nezaupnico, ker je zapustil svoje tovariše, ki so z njim izvoljeni na programu K. Z., ter ga pozivljajo, da odloži svoj mandat. — Olsejajo grdo pisavo "Stajerca" in "Narodnega Lista" o poslancih K. Z. Slednjič še posestnik Korpar navdušuje k pristopu h K. Z., ki naj bo vodnica kmetov v boju za njih pravice. — Sedaj se oglasi v kotu glas nekega moža: "Prosim za besedo!" Predsednik: "Kako je Vaše ime?" Odgovor: "Salomon". Predsednik: "Opozarjam g. govornika, da mu odzvam takoj besedo, če bo napadal vero in K. Z.!" (Klic: Prav tako!) Salomon začne in hoče pravi Ploja. Kmetje pa so začeli tako ogorčeno vpiti: Proč s Plojem! Saj ga poznamo! da je moral nesrečnej utihniti in je bil predsednik primoran, mu odvzeti besedo, da je zopet zavladal mir. Mislili, da bo ta liberalni odposlanec na tem shodu povedal svojim tovarišem, da v ormoškem okraju liberalna pšenica ne bo šla nikdar v klas. — Nato se začne ustanovni shod "Slov. kat. polit. društva za ormoški okraj". Kaplan Bratušek prebere in pojasni pravila, nakar se izvoli z vzklikom sledeči odbor: predsednik: gospod Anton Meško, župan iz Lahonec, ki je shod tudi vodil; odborniki: Hanžeti Franc iz Hardeka, Kirič Andrej iz Pavlovec, pred. gosp. Caf Jakob, dekan pri Sv. Tomažu, Vraz Franc, župan iz Cerovec, pred. g. svetnik Ivan Bohanec, župnik v Svetinjah, Kuharič Florijan iz Lesnice, Korpar Tomaž iz Oslušovec, Janežič Anton iz Brebrovnika, Bedjanič Tomaž iz Obreža in Munda J. iz Jastrebec. Nato še govori gospod Korpar, za njim gospod Fr. Vraz: oba navdušujeta svoje tovariše-kmete, naj stopijo kot skala trdno v vrsti Kmečke zveze, ki ima edino voljo pomagati kmetu! Shod je trajal nad 2 uri! Z napeto pozornostjo je vsakdo poslušal govornike, celo nasprotniki so zapuščali ta shod s prepričan-

jem, da so naši poslanci res vneti za ljudski blagor in da kažejo dejansko svojo ljubezen do ljudstva! Ko se je davno že odpejal gospod poslanec, kateremu izrekamo najsrčnejši: Bog plati, je predsednik gospod Meško zatvoril shod s trikratnim "živio"-klicem na dva letošnja jubilarja: Cesarja Franca Jožefa in Pija X. Sedaj še-le je zbrana množica mož pokazala svoje navdušenje, med glasnimi živio-pozdravi so si krepki možaki stiskali roke pri slovesu in obljubljali, kar je predsednik v sklepnem govoru povdarjal: "Da srce zvesto, kakor zdaj, ostalo bode vekomaj!" Gospod Ploj! Ta shod si zapomnite, katoliški možje smo Vas volili, danes smo Vam svobodno povedali svoje mnenje! Vi ne marate nas, mi ne Vas! Kadar bode zopet potrebovali glasove, idite kam drugam, k nam ni treba hoditi, zastoj bi si trgali svoje liberalne čevlečke!

l Stavešinec. Po dolgotrajni mučni bolezni je umrla dne 21. t. m. vdova posestnica Marija Mlinarič, rojena Kreft. N. v m. p.

l Ljutomer. V nedeljo, dne 23. sušca priredi "Bralno društvo za Ljutomersko okolico" v Veržju pri g. Fr. Rožmanu igro s petjem v petih dejanjih. Ker je igra za današnje razmere počena in ker nastopijo tudi mladeniči kot govorniki, pričakujemo mnogobrojnega občaka. To ne bo kaka prazna veselica, ampak poučna in vzpodbudljiva prireditev. Mladeniči, začnimo se spoznavati med seboj in se navduševati za najdražji svetinji!

Slovenjgraški okraj.

s Obrtna posojilnica v Sošanju je po izjavi Volka silo potrebna; mi mu radi verjamemo, če upoštevamo, da so pri nji člani kakor župane, Volk in drugi.

s Soštanski okrajni načelnik Ježovnik je zopet svojo mogočnost pokazal. Na novi cestni progi v Smartnem ob Paki, koje je moral prevzeti okraj v svojo oskrbo, se je dne 28. februarja t. l. pri plenarni seji enoglasno sklenilo nastaviati za cestarja edinega prosilca Franca Gorjupa. Ježovnik mu je tudi že dekret poslal; ko je cestar Gorjup že delal 4 dni na cesti, mu je dal odpoved in svojevoljno nastavlil drugega. Kakor se je zvedelo, je baje župan Gorčnik, kateri ni nič ugovarjal pri plenarni seji zoper Gorjupa, pozneje drugega prošnjaka priporočal; Ježovnik je na to že nastavljenega Gorjupa takoj odstavlil. Zoper to odredbo se bo Gorjup na deželni odbor pritožil, ker isti kot prispevajoči plačnik cestarjev ima tudi veliko besedo. Mi zoper tako postopanje odločno ugovarjamo ter zahtevamo, da se naši sklepi upoštevajo. Hvala Bogu, da bo Ježovnikova doba kmalu potekla in upamo, da on nikdar več ne bo načelnik, kar je po čudnem slučaju usode postal. Vprašamo ga še, zakaj se do dandanes ni poslal dekreta imenovanemu cestnemu komisariju Iv. Dvorniku; ali se morda boji cestnega komisarja?

Okrajni zastopniki.

s Volk se je javno hvalil po gostilnah, da je po državnoborskih volitvah dobil pri "Lastnem Domu" posojilo na priporočilo generalov "Narodne stranke", no zato, ker je dobro agitiral za Ježovnika, a — slabo za Rebeka.

s Gostilnica v Narodnem domu v Slov. Gradu se da v našem 1. maja t. l. Zglasiti se je pisмено ali pa osebno ob ponedeljskih dopoldne do 13. aprila pri načelnstvu hranilnice in posojilnice v Slovenj-Gradu.

Konjiški okraj.

k Konjice. Dne 30. sušca ob desetih predpoldne volijo kmečke občine konjiškega okraja 9 odbornikov v okrajni zastop. Volivci naj se zberejo isti dan ob 9. uri zjutraj v "Narodnem Domu", da se pogovorijo glede odbornikov in enotne volitve.

k Konjice. Preteklo nedeljo je imelo kat. politično društvo za konjiški okraj svoj redni občni zbor ob povoljni udeležbi. Došli so tudi zastopniki iz Prihove, Zič, Oplotnice, Cadrama, Zreč, St. Jungerte itd. Odobrilo se je poročilo tajnika in blagajnika ter se izvolil nov odbor, sestojel iz 9 odbornikov. Nato nastopi g. deželni poslanec A. Terglav, ki v jedrnatem govoru označi splošno politično položaj na Spodnjem Štajerskem in različne stranke, izmed katerih je Slov. kmečka zveza najmočnejša. Pozivlje nadalje, naj se je vsi trdno oklenemo ter se tudi gospodarsko organiziramo po načelih, ki jih zastopa K. Z. Slednjič se še zahvali volivcem za glasove, ki so mu jih pri volitvi dali vkljub grdim osebnim napadom in lažem v nasprotnih listih. Kmet Potnik iz St. Jungerte nato v enako krepkih besedah govori o odprtju srbske meje, o pogubonosnem delovanju onih kmečkih poslancev, ki so glasovali s socialdemokrati, potem o škodljivem žganjepitju, in končno priporoča še skupno prodajo živine. Trgovec Golčer iz Cadrama v kratkih pa navdušenih besedah izraža željo, naj bi vsi stanovi na Spodnjem Štajerskem delovali skupno po enotnem programu K. Z. na katoliški podlagi. Preberejo se nadalje sledeče resolucije: 1. Na občnem zboru kat. polit. društva dne 22. sušca v Konjicah zbrani zborovalci in kmetje soglasno in odločno ugovarjamo proti pogodbi, sklenjeni s Srbijo, ter zahtevamo, naj se vlada ozira pri sklepanju pogodb le na kmete-živinoorejce domače države ter ne dovoli uvoza niti živine niti mesa. 2. Zahtevamo, da naj se na uradniška, zdravniška in živinozdravniška mesta nastavlja uradniki Slovenci, ravnotako tudi na učiteljska mesta učitelji Slovenci, kakor n. pr. prihodnjice na izpraznje-

no učiteljsko mesto v Ločah. 3. Že opetovano odločno zahtevamo dvojezičnih napisov in pečatov na c. kr. poštne uradu, c. kr. okrajnem glavarstvu in c. kr. davkarji v Konjicah. 4. Zahtevamo splošno, tajno in direktno volilno pravico za deželni zbor, ali vsaj za spodnještarske Slovence iz vseh skupin pravično zastopstvo v deželnem zboru. 5. Zahtevamo, da vlada upelje starostno zavarovanje ne samo za delavce, ampak zlasti tudi za kmetje in pojske delavce. Vse resolucije so bile sprejete enoglasno in z velikim odobravanjem. Nato domači g. kaplan označi nekatera zavita in napačna poročila „Domovine“ iz Konjic, v katerih se hoče ljudstvo begati in odvrti od prave organizacije na gospodarsko-političnem polju. Kmet Napotnik se končno pčizvlje k medsebojni ljubezni in zaupanju med kmeti, kajti le tedaj je mogoče, da se razvije skupno gospodarsko delo in napredek. Odločno zavrne tudi neprestano hujskanje in napadanje „Domovine“ zaradi nekdanjega konzumnega društva, katerega propad so zakrivili ne toliko slabo vodstvo, kolikor bolj trški nasprotniki-trgovci, ki so v objemu in složnosti brez razlike narodnosti hujskali proti zadrugi, sporazumno znižali ceno blagu, ter na vse zvite načine odvrčali celo ude od društva. Slovenska posojilnica je bila takrat seveda tudi nasprotna. Navzoči nasprotniki si niso upali k nobeni točki ugovarjati, dasi jih je predsednik shoda pozivljaj. Shod se je na splošno zadovoljnost zaključil. V sledeči odborovi seji se je izvolil predsednikom: Fr. Napotnik; namestnikom: Jurij Sibanc; tajnikom in blagajnikom: Viktor Pregl; namestnikom: Ign. Potnik.

k Konjice. Velik bal, na katerem je baje plesalo 200 ljudi, godlo 14 vojaških muzikantov in ne vemo kaj še vse, je bil v Konjicah pri Urbanu na postno-kvaterno nedeljo. — No asti!

k Zreče. Naša kmetška „Hranilnica in posojilnica“ začela je poslovati 30. junija 1907. V tem kratkem času do dne 8. marca letos je imela 23.344 kron 60 vin. prejemkov in 23.080 kron 60 v izdatkih, torej za 46.425 kron 20 vin. prometa. Zavedlji vodilja gg. Vidmar-Olar, načelnik, in Sadek-Podgrajsek, namestnik. K zadrugi je pristopilo 19 združnikov in 49 varčevalcev.

k Bežina. Pri občinskih volitvah dne 22. svečana so zmagali sami pristaši K. Z., ter se je dne 8. sušca izvolil županom zopet prejšnji vrli župan Jakob Arbeiter iz Bežine. Za prvega svet. je izvoljen Jurij Klančnik iz Brba in za drugega Fr. Stopar iz Strienika. — V našo občino se vedno zabaja eden nebodigatreba „Stajerca“, drugače mu je že povsod odklenkalo. Tudi temu siromaku bi se še lahko oči odprle, da bi začel brati kak dober časopis namesto tega grobokopa vere in slovenske narodnosti.

Celjski okraj.

c Celje. Vendar enkrat je prišla „Domovina“ na sled samovoljnemu komisariju celjskega okrajnega zastopa, kako samooblastno postopa ta mož proti nam davkoplačevalcem. Ni pa še „Domovina“ povedala, da tudi ugovarjamo proti temu, da je vključil temu, da je bilo dovolj sposobnih domačih slovenskih prošnikov za službo cestnega mojstra, vendar imenoval moža trdega Nemea iz Zgornje Stajerske, kateri ne zna niti besedice slovenske, in temu možu je določil mastno plačo. Seveda si je ta mož v svoji objektivnosti pri tem mislil, kaj to briga davkoplačevalce, če jaz imenujem domačina ali tujca Nemea, saj sem vendar jaz zdaj gospod okrajnega zastopa. Ta gospod ima pri vsem, tem še drug namen. Moral bo namreč polagoma zaradi nemškega cestnega mojstra še tudi nastavit ljudi za cestarje, ki bodo v stanu, se s svojim mojstrom Nemcem sporazumeti. Ali je to prav, g. Breschar?

c Nevednost celjske narodne dame. Koliko se brigajo celjski višji krogi in takozvani boljši ljudje in prvaki za ljudsko maso in slovenskega delavca v Celju, se pokaže zelo pogosto in tu in tam celo na interesantni način. Pred kratkim je prišla že sicer polnoletna hči celjskega prvaka v lokal slovenskega delavskega podpornega društva v Celju po opravih. Ko se je ta gospodična znašla in razgledala po društvenem lokalu, je zapazivši knjižnico, časopise in pregrnjene mize, nekako začudeno najvno vprašala gostilničarko: „Kaj pa je to? Kaj je tu gostilna? Kaj je tukaj gostilna, haa? Kaj ima društvo gostilno? Katero društvo pa je to? A delavsko društvo? — Res čudno! Ta gospodična, ki velja v Celju tudi za narodno damo, še niti do sedaj ni vedela, kje in kako životari v Celju slovensko delavsko podporno društvo! Zares, gospodična: vsi ljudje vse vedo in človek se mora učiti vse življenje, kaj ne da?

c Učiteljsko društvo za celjski okraj je na svojem zborovanju v Celju dne 19. marca sklenilo resolucijo, v kateri se pozivlje deželni šolski svet, naj ne sodi premilostno rekurzov, katere vlagajo stranke raki-darnih kazni, ki bi jih imeli plačati zavoljo neopravičenih šolskih zamud svojih otrok. Zanikernost in upornost ne zaslužita potuše! — Sodbo prepuščamo našim kmetom!

c Savinska dolina. Na podlagi §. 19 tiskovnega zakona zahtevamo da sprejmete na notico v Vašem listu z dne 12. 3. t. l. pod zaglavjem „Savinska dolina“ do besedno naslednji popravek, ter istega

priobčite na istem mestu in z istimi črkami v prihodnji številki Vašega lista: Ni resnica, da sem kupoval lani hmelj za gospoda Robleka, temveč resnica je, da sem ga kupoval za trdiko Rus et. comp. v Pragi. Ni resnica, da sem kupoval hmelj po najnižji ceni, — ampak resnica je, da sem ga plačeval po najvišjih dnevnih cenah. Rogačka-Slatina, dne 16. 3. 1908. Oroslav Kušec. — Hmeljarji Savinske doline, o resničnosti tega popravka sodite vi!

c Dobrna. (Izjava.) Mladeniška zveza bralne društva na Dobrni izjavlja: 1. Da nima nobene povoda ali vzroka s svojimi dosedanjimi nasprotniki delati kake sprave, ker ni nikomur storila nikake krivice, in ker je priznalo načelo, da mora spravo ponuditi tisti, ki se čuti krivega. 2. Nadalje izjavlja, da tudi hmeljarji ni pooblastila v njenem imenu delati kake sprave. 3. Konečno izjavlja, da je vstop v mladeniško zvezo odprt vsem dobro mislečim slovenskim mladeničem, ki hočejo sprejeti njena načela, od katerih zveza niti za las ne odstopi. Toliko v popravilo vsem, ki govorijo v zadnjem času o neki spravi med mladeniško zvezo in Stajercijanci. Dobrna, dne 23. svečana 1908. Odbor mladeniške zveze.

c Na Dobrni je v zadnjem času nekdo podpisoval ime načelnika krajnega šolskega sveta na opominske liste. Ker je to prišlo v javnost, razpošiljajo se sedaj opominski listi brez imena načelnika in sploh brez podpisa.

c Dobrna. Hazenplohove trgovine na Dobrni sicer ni več, a deska z Hazenplovim imenom še vedno visi na zidu. Najbrž je novi trgovec Kürbisch prepričan, da njegovo ime ne bo vleklo, zato se ne upa obesiti nad trgovino. Kürbisch, le korajžo, nič se ne boj; le obesi svoje ime nad trgovino.

c Mozirska pošta je v istem stanju kot je bila. Pardon! Ne! Stori se je korak k izboljšanju ali kako se naj označi to, ko se je stikalo in dolžilo v karovžu dopisnika. Če človek pride na pošto, vidi vse v blaženi nemščini: Amstunden, H. d. Če je pa že kje dvojezično, pa je slovenski del vsaj brez sredo pretrgan. Poštni promet, če se dostavlja na dom, pride prav gotovo vsaj v šestih dneh v prave roke. Sicer se pa tudi zgodi, da potrebuje denar po več let, predno pride v prave roke. Medtem, ko imajo gospodje čas agitirati za Narodno stranko, lepake pribijati in streljati po zmaga svojih prijateljev, naj bi raje poskrbeli, da se bo preskrbel in plačal pismonoša tudi za okolico. Saj imajo vendar znamke za okolico isto vrednost, kot za trg. Saj je drugod plačan pismonoša, ko je manjši poštni promet kot tukaj. Če se tuč sedaj ne izboljša, potem pa napremo druge strune in posledice si naj pripišejo gotove osebe same sebi.

c Nazarje. V 11. št. „Domovine“ neko človeče najpogostje napada tukajšnje mladeniško in dekliško Marijino društvo. Žalosten dogodek, ki se je v resnici pripetil v naši okolici, stavi na rovaš Marijine družbe, češ, da sta bila nesrečno dekle in njen zapeljivec ude tukajšnje Marijine družbe, se pridno udeleževala družbenih vaj v tukajšnji cerkvi. Porogljivo in bogokletno pravi, da ne ve, katere svetnike sta posebno častila: ali sv. Antona, ali sv. Ano, ali pa oba. Konečno se pristavi, da se je dekletova mati, ki je za nevarno oteklo hčerko iskala pomoči pri zdravnikih in zdravnicah v Mozirju in v Celju, zelo začudila, kak sad rodi, včasih prav velika pobožnost. Na ta nesramen napad ne bi odgovarjal, dasi več ali manj tudi mene kot voditelja Marijine družbe zadene, da me niso prosili naši možje. Udje Marijine družbe so mi celo rekli, naj pustim celo stvar pri miru, češ, da liberalni napadi pač ne morejo škodovati družbenemu ugledu. Pišem, da javnost zve, kako nesramni so naši liberalci in kako globoko je padla „Domovina“, ki je bila včasih dostojen list. Niti zapeljivec, niti zapeljivka nista bila nikdar ude Marijine družbe. Res pa je, da sta njena dobra mati in teta deklico večkrat nagovarjale, naj pristopi k Marijini družbi; ona pa je rekla: „Mar. družba naj me v... piše.“ Bila je tedaj dejansko čisto liberalnega mišljenja, ker tudi liberalcem Marijina družba smrdi. Če se pa slučajno ta ali oni ud Marijine družbe pregreši, niso temu krive pobožnosti, pač pa ravno nasprotno: opuščenje pobožnosti in zanemarjanje družbenih pravil. In kdorkoli se v Marijini družbi pregreši, se v družbi nič več ne trpi, ampak se ga takoj izbacne iz družbe. Zoper Marijino društvo v Nazarjih imajo zlasti nekateri Mozirčani veliko govoriti. Zakaj, podpisane mu ni znano, ker je v isti komaj začel delovati. Iz dopisov v „Domovini“ pa se mu svita, da nekaterim delovanjem Marijine družbe ne ugaja radi tega, ker ravno Marijina družba deluje na to, da ne bi dekleta „otekala“. Podpisani slovesno obljublja, da bo skrbel za to, da bo Marijina družba liberalcem najhujši trn v peti. Na svidenje! Nazarje, dne 22. marca 1908. P. Anzelj Murn.

c Petrovče. Da se ne bi vse časti vredni „Domovini“ in njenemu zvestemu bratcu „Narodnemu Listu“ obnesli lažnjivi dopisi, jima je prav dobro služilo zadnji čas v prebavo poučno zborovanje bralne društva v Petrovčah, oziroma mladeniške in dekliške zveze, ki se je vršilo dne 25. febr. v občinski pisarni. V teh dopisih se že po navadi teh listov vrsti že mnogokrat premeleto oponašanje vrlému županu Korenu kot predsedniku tega zborovanja. Največji pregrešek najde dopisnik v tem, da se je drznil ta kot mnogoletni župan dovoliti porabo ob-

činske pisarne za zborovanje izobraževalnega društva. Že poprej nam je namreč prostore v stari soli, ki so dobro služili za zborovanja, naš ljudomili gospod šolski načelnik prepovedal. Kaj ne, vsa čast kalim možem! Potem so pa duhovniki tisti, ki kalijo mir v občini! Najbolj jim je vedno na poti dekliška zveza, ki je bila ustanovljena pred dvema letoma vsled požrtvovalnosti vlč. g. Finka, in je začela pod njihovim umnim vodstvom uspešno delovati in je delovala tudi potem pod vodstvom neumorno delavnega dr. Jančiča. Izobraževalno društvo, ki je ustanovljeno pod področjem društva „Gospodar“, je s svojimi gledališkimi predstavami že prispevalo lepo svetico v društveno blagajno. Vsa čast takim prijateljem društvenega dela!

c St. Jurij ob juž. žel. Zakaj so naši liberalci čudaki? 1. Pravijo, mi smo narodni Slovenci, drugo nas nič ne briga (vera namreč). Da so res narodni Slovenci, to dokazujejo dan na dan zunaj hiše in v hiši s tem, da govorijo skoraj izključno nemški in da imajo naročenih lepo število nemških častnikov, tudi ptujskega „Stajerca“ se imajo nekateri. 2. Liberalci pravijo, da želijo, da bi si bili vsaj edini na gospodarskem polju, ker le tedaj bi se dalo veliko doseči. Tudi mi smo za to! Ali so liberalci res za to? Ne! Bridka skušnja nam je pokazala nasprotno. Ko so naši vrli kmetje snovali v St. Jurju že pred 9 leti razna kmetijska društva, kakor hranilnico in posojilnico, kmetijsko konzumno društvo, požarno brambo, bralno društvo, so nas ljudje napadali, ki so sedaj združeni v liberalni „Narodni stranki“ ter hoteli podreti vse, kar smo mi s trudom zidali. Vsa ta društva propevajo prav dobro, medtem ko društva, ki so jih ustanovili liberalci v konkurenco našim društvom, za jetiko hiraajo. Liberalci so pokazali, da hočejo skupno delo na gospodarskem polju s tem, da jim je nestrankarski Jošt ustanovil posojilnico proti že obstoječi, ki se krasno razvija. Jošt ni strankar, tudi njegova kmečka posojilnica ni strankarska, to dokazuje dejstvo, da ima ta kmečka posojilnica res malo hranilnih vlog, pač pa imajo člani te kmečke posojilnice veliko deležev, in sicer nekateri kar po 5 do 10. Res demokratska posojilnica. V sedanji draginji denarja je ta Joštova kmečka posojilnica zvišala obresti dolžnikom, medtem ko je stara hranilnica in posojilnica celo posodila večje svote po 5% in tudi nekaj na 4%. Ali je Jošt koristil kmetom z ustanovitvijo te kmečke posojilnice? Ali ni razlike pri obrestih 1, 1, 1%, ki jih morajo dolžniki pri kmečki posojilnici več plačati? Kaj brigajo Jošta koristi kmeta, njemu je le za Narodno stranko. Liberalci bi lahko pokazali, da so nepristranski vsaj v c. kr. kmetijski podružnici, ki jo imajo v rokah. Ali kažejo v tej podružnici gospodarsko skupnost? Kaj še! Glavni namen podružnice je, kakor se je videlo do sedaj, agitacija za Narodno stranko. Ko so ustanovili kmetije svoje mekarno, so nasprotovali vsi tisti, ki so za skupnost (?) v gospodarskih rečeh. 3. Liberalci pravijo, da ljubijo vse tiste, ki čutijo slovensko-narodno ter pustijo vsakemu „svobodo prepričanja“ (glej brošuro: „Stajerski Slovenci, kaj hočemo?“) Ali je to res? Ne! Celjska „Domovina“ je pisala in prepovedala gosp. Artmanu, da se sme več občeati z gospodom kaplanom in drugimi. Tudi prospeh slovenske narodne trgovine ni liberalcu všeč. Zato pa proč s takozvano „Narodno stranko“ in držimo se Kmečke zveze!

c Iz gornjegrajskega okraja je prišla velika povedenja — od samih mačkinih solz — in preplavila razne liberalne liste. In zakaj? Zadruga pasna „nekaj naprednih oseb“, se je — zadržila! In kriv temu je — tako pišejo v „Tagespostu“ št. 44 napredni Slovenci — kaj ne lepi Slovenci — „en župnik“ v „Nar. Listu“ št. 11, „dekan“ in v „Domovini“ št. 30 „škof“, kateri so prepričali, kakor poslednji listič piše: „da bi liberalne krave pasle na njegovih planinah.“ In, obljubim, če „Slov. Narod“ potoči kako solzo za to zadrugo, bo zapisal, da je temu kriv papež! Napredne osebe, ne bodite smešne! Kdo vam pa sili v vaš odbor? Sami ste ustanovili svojo zadrugo, sami jo vodite in pasite liberalne krave! Zakaj mi potrebujemo planin za ovce, za vole in junce marjedolske pasme, četudi nismo volili mesarja Ježovnika, in sicer po leti, vi pa ste si pasno zadrugo ustanovili samo za zimo, in kakor „Domovina“ piše: za liberalne krave. Potem takem čisto druge pasme, liberalne, ki se najbrž parajo — z liberalnimi kozli, kakoršnih zadrugarstvo v tem kraju še ne pozna, in kakor so že hribovi zoper novotarje sploh, tudi zoper take zadrugo za liberalne krave. Torej vsakemu svoje pa mirna Dretja!

c Tožita nas gornjegrajski nadučitelj Koobek in adjunkt Zdolšek zaradi notie, ki smo jih priobčili o liberalni pašniški zadrugi. Gospoda se namreč čutita zaradi tega razžaljena. Rađa bi tudi vedela za dopisnika, zato sta dala potem sodnije preiskati uradništvo, pa se ni nič našlo.

c Sv. Lenart nad Laškim. Nekdo je malo podregal v mlako giftnih krot, in glj, nastal je vrišč. Čudno, da je ta širokoustna golazen tako občutljiva. Jeza baže odmeva po smrdljivi luži — Stajercu! Pa bodimo pametni in pomislimo: 1. Pri nas je veliko ljudi, blizu 1800. Koliko je od teh častilcev Stajerca? — Trije! 2. Med katere časopise spada Stajerca? 3. Kakšni posestniki so možje pri nas, ki ljubijo Stajerca? 4. Kakšni gospodarji so? 5. Ali so si pridobili po „Stajercu“ vednosti, modrosti, so bolj

nčeni, bolj razsodni, bolj spoštovani, odkar berejo „Stajerca“? 6. Gospodarijo sedaj boljše? Imajo pri hiši več sreče? So si pridobili prijateljev, se zdaj po njih bolj vpraša, se bolj iščejo? Kako sodi naše dobro ljudstvo o „Stajercu“? Kako o tistih, ki ga berejo? Se morebiti z njim lažje preskrbimo za stare dni? Nam je s tem berilom sploh kaj pomagano? Nam to kaj koristi, če beremo, kako „Stajerc“ laže o enem ali drugem duhovniku? Če kaj beremo v prostem času, je to dobro in pametno, pa — če kaj dobrega in pametnega beremo. Če pa čutimo v našem srecu vedno večji nemir, če se nas ljudje vedno bolj ogibljuje, če se vedno bolj ločimo od Boga, molitve, cerkve, je to pametno, je to modro? Je-li takšno berilo vredno, da si človek nalaga z njim težko vest, si odganja prijatelje, zabreže v strast in zgubi najlepše in najsvetejše, za kar so naši slavniki predniki goreli, krvaveli, namreč sv. vero. Nek bralec „Stajerca“ je rekel: Ko bi ga še eno leto brač, pa bi ne molil več, bi ne šel več v cerkev in bi zgubil čisto sv. vero, a nemiren sem bil pa tako, da včasih nisem vedel, kam bi se djal, kje našel tolažbo. Je vredno takšno berilo te nesreče, te težave? Kakšno ljudi „Stajerc“ priporoča? Nemce! Kakšen jezik? Nemski, nemške trgovine, nemške gostilne, nemški jezik, vse drugo je malovredno. Se bomo mi sramovali naše slovenske zemlje? milega slovenskega jezika? O mili slovenski rod, najlepšo zemljo ti je ljubiti stvarnik izročil in ti bi jo prodal, ti zaničeval, ti se je sramoval? Škoda te lepe zemlje, da tukaj rastejo tako strupene gobe, in škoda, da se še najdejo ljudje slovenske matere, ki jih radi nabirajo in s take strastjo uživajo. Držimo se, mili rojaki, dobrega slovenskega berila, in ohranimo si sv. vero in našo milo domovino in mili slovenski jezik. Kdor se odpove veri in postane liberalce, bo prej ali slej odpadnik slovenskega naroda.

o Iz laškega okraja. Zelo vesel pojav se opazja zadnji čas med železničarji našega okraja. Ze precej časa so bili železniški delavci nevoljni nad socialdemokratskim društvom, ker so samo plačevali, koristi pa niso imeli nobenih. Zato so začeli sedaj prestopati v „Prometno zvezo“, od katere imajo mnogo koristi. To gibanje se je pričelo v Rimskih Toplicah, kjer so delavci že dali slovo socialdemokratu. Čast jim! Kmalu se imajo vršiti shodi „Prometne zveze“ po celem okraju. Sploh pa se je dosedaj od naše strani premošlo storilo v tem oziru, sicer bi bil uspeh zadnjih državnoborskih volitev drugačen, kajti v našem okraju je mnogo delavcev. Naprej!

o Trbovlje. V dvorani telovadnega društva se je vršil v nedeljo velik shod. Nad 200 kmetov in delavcev je dopoldan in popoldan pazno sledilo govorom dr. Kreka o kmečkem vprašanju, Moškercu o delavskih organizacijah, dr. Benkoviča o delu v rudarskem pododseku na Dunaju, dr. Hohnjeca o skupnih interesih in medsebojnih odnosih kmeta in delavca, dr. Verstovška o splošnem zavarovanju. Strogo socialni tečaj se ni mogel vršiti, ker je bilo preveč ljudi in iz raznih stanov. Dobili smo zagotovilo, da se bo v prihodnosti začel redovito podajati socialni pouk. Navdušenja ne manjka. Položil se je tudi temelj Kmečki zvezi za Trbovlje, ki se osnuje v nedeljo po prvem sv. opravilu v istih prostorih. Pač pa sta bila ustanovljena pripravljalna odbora za strokovni društvi paznikov in rudarjev. Shoda so se udeležili tudi nekateri nasprotniki. Nemira ni bilo nobenega.

o Gorjupgrad. Na Velikonočni ponedeljek priredi naše bralno društvo veliko veselico. Društvo si je omislilo krasen nov oder, katerega je slikal g. Cesar v Mozirju, nastopil bo nov tamburaški zbor, igral se bodo tri gledališke predstave, peke mile pesmi, — gotovo vzroka dovolj, da prihitite od vseh strani gledat in poslušati našo vrlo mladino. Ne bo vam žal! Natančnejši spored se objavi.

o Kmet. podružnica na Dobri. ima v nedeljo, dne 29. sušca, po večernicah shod. Predaval bo znani strokovnjak na zadrugnem polju g. V. Pušenjak o pašniških zadrugah. Govorilo in posvetovalo se bo tudi o bikorejski zadrugi.

Brežiški okraj.

b Okrajni zastop v Brežicah. Poslanec dr. Benkovič je odložil svoje mesto kot član okrajnega zastopa, da se more izvršiti kompromis, sklenjen med njim in liberalno stranko radi volitev. Dopolnilne volitve se razpišejo. Ako se naši somišljeniki teh volitev udeležijo, naj volijo kompromisnega kandidata g. M. Zevnika iz Kapel.

b Rajhenburg. Na Rožnem tob levem bregu Save je dne 21. marca pičil gad Ano Bence, učenko blanske šole, ko je nabirala cvetlice. Ostrupil jo je tako, da je v kratkem bila celo nezavesna. Gotovo smrti jo je otel g. zdravnik Schmirmaul. Bodimo previdni!

b Rajhenburg. Od 21. do zadnjega marca se obhaja tukaj sv. misijon pod vodstvom č. gg. misijonarjev od Sv. Jožefa pri Celju.

b Malikamen. V našem selu se vidno napreduje! Kakor že znano, smo prošle leto dobili pošto nabiralnico. Letos smo pristopili večinoma vsi doletni možje in fantje k K. Z. Sedaj se z združenimi močmi lotimo občinskih cest. Gospod župan nam je obljubil 80 pelajev kamenja. Hvala za vzgledno besedo!

b Pri Sv. Stefanu se je dne 21. marca zvrnil veliki voz kolja na 24 letnega vzornega mladence Jožeta Bizjak, ki je bil pri priči mrtve. Bog naj to-

laži njegove dobre starše, ki bridko obkokujejo svojega edinega sina. N. p. v m.

Iz drugih slovanskih dežel.

*** Spomenik cesarice Elizabete v Trstu** se postavi v drugem vrtu (proti morju) pred kolodvorom južne železnice. V nedeljo so otvorili v veliki dvorani trgovinske in obrtne zbornice v Trstu razstavo načrtov za imenovani spomenik. Vsega je razstavljenih 56 načrtov, in sicer 25 z Dunaja, 16 iz Trsta, ostali iz Monakovega, Pariza, Milana, Neapolja itd.

† Tridesetletnica osvobođenja izpod turškega jarma so obhajali Bulgari 3. marca. Vsa društva, korporacije, častniki, duhovniki in uradniki ter tudi učenci vseh šol iz Sofije so se podali k spomeniku carja osvoboditelja. Tam so se vršili govori. Tudi pri spomeniku Levskega, znanega bojevalca za osvobođenje Bulgarije se je vršila slavnost.

† Razstava spodnještajerskih vin v Celovcu. Vinogradniki mnogokrat tožijo, da vina ne morejo spraviti v denar, da jim vino leži mesece in mesece v kleteh, a kupca ni blizu, oziroma ponuja sramotno nizke cene; občinstvo v mestih in deželah brez vinarstva pa toži, da mora uživati drago, pokvarjeno vino, katero kupujejo gostilničarji od — vinotrzcev. Da se odpravijo ti nedostaki, je potrebno, da stopi kmet-vinogradnik naravnost v zvezo (z občinstvom, ki uživa vino, oziroma z gostilničarji). Posamezni kmet tega ne more storiti, ker ima premajhno množino vina in ker nima dovolj sredstev, da bi se s svojimi vini podajal v tuje dežele, pač pa to lahko storijo v zadrugah združeni kmetje. Zadruga zveza v Ljubljani hoče pomagati vinogradnikom in deluje za boljše in hitrejše vnovčenje vinskih pridelkov, kar se najlažje doseže s tem, da se prireajo vinske razstave in poskušne v deželah, kjer ni vinarstva, ter se na ta način seznanijo občinstvo z dobrimi, pristnimi vini in oživijo kupčijske zveze med vinogradniki in občinstvom. Ta namen je imela vinska razstava, spojena z vinsko poskušnjo, ki se je vršila dne 17. t. m. v Celovcu. Razstavile so sledeče kmetijske zadruge: hranilnica in posojilnica v St. Petru pri Mariboru, kletarsko društvo v Ormožu, kmetijsko društvo v St. Juriju ob juž. žel., hranilnica in posojilnica v Rajhenburgu in kmetijska zadruga v St. Ilju pri Velenju, in sicer okrog 40 vrst vina. Razstava je bila cel dan dobro obiskana od gostilničarjev in zasebnikov iz celega Koroškega. Zelo ugajala so vina: Frauenberger 1907, Portugizec beli (St. Peter), Bizeljčag 1905 in 1900 iz vinogradov g. Iv. Kranjca, Illovec 1907 (Ormož), Sremčan iz vinogradov č. g. trapistov in razne vrste Bizeljčana, razstavljene od g. župnika Cerjaka v Rajhenburgu. Udeleženci razstave so se čudili, da se dobijo tako dobra vina za primeroma nizko ceno in so sklenili mnogo kupčij. Vse priprave za razstavo je vodil potovalni učitelj Zadruga zveze v Ljubljani Vlad. Pušenjak, pri razstavi je sodeloval g. Iv. Kranjc, veleposestnik v St. Ilju pri Velenju. Ta prva razstava se je priredila v majhnem obsegu, a vendar je dosegla lep uspeh: Korošci so spoznali naša izvrstna vina in začele so se kupčijske zveze. Tej prvi razstavi bodo sledile druge večje, za katere se bo razvila večika reklama. Vinogradniki! Trdno se oklepajte zadrug in si potem njih zboljšajte svoje dohodke!

† Za deželne glavarja kranjskega je imenovan državni poslanec dvorni svetnik Suklje, član Slovenskega kluba. — Kranjski deželni zbor bo sklican v soboto dne 28. t. m.

Drobtinice.

d Prevarjena liberalca. Na Goriškem sta prišla pred deželnozbornimi volitvami dva liberalna agitatorja k nekemu kmetu ter ga vprašala, koga bo volil. Ker pa je mož kazal pomisleke, sta mu očitala, da bo volil klerikalca. Mož je rekel, da ne bo volil nobenega. Tega mu pa liberalca nista hotela verjeti in zato pravi mož, da stavi eno krono, da ne bo šel volit. To je liberalna agitatorja zelo razveselilo in naredili so stavo: Če gre volit, plača eno krono, če pa ostane doma, dobi 10 kron. Na dan volitve je kmet res ostal doma in liberalca sta mu z veseljem izplačala 10 K. Ko pa je imel že kronce v žepu, jima je povedal, da nima volilne pravice. Tako sta liberalca izgubila stavo in 10 lepih kronce.

d Na sodišču. Znete pisati? — Ne. — Torej napravite križ. — V imenu Očeta in Sina in sv. Duha.

d Drobne vesti. V Hohenfelsu na Bavarskem so se kmetje stekli pri nekem zborovanju tako hudo, da jih je več obležalo. Ubita sta tudi župan in občinski sluga. — V kaznilnici blizu Frankfurta so prišli na sled ponarejalcem denarja. Izdeloval jih je v sporazumljenju z več pazniki neki kaznjencek, ki je bil zaradi ponarejanja denarja zaprt. — V Pragi je umrl sloveči češki pesnik Svatopluk Cech. — Vodja socialdemokratov dr. Adler je dobil za enourni govor v Teplitzu 120 K. Pa pravijo, da so prijatelji delavstva. — Berlinski bankir Friedberg je pobegnil in zapustil več milijonov dolgov. Nekega odvetnika, sokrivca, so zaprli. — Snežni plaz je odnesel v okolici Watis v Švici hotel, ki ga je posta-

vilo podjetništvo za stavbo predora. V razvalinah je našlo smrt 11 ljudi, 12 je težko ranjenih. — Ku-ga razsaja v Ameriki v San Francisku. Dosedaj je zbolelo 138, umrlo pa 74 ljudi. — Grozen požar v Ameriki. V predmestju Clevelanda je v pretečenem tednu nastal ogenj v šolskem poslopju. Nastala je strašna zmešnjava. Mnogo otrok so pohodili. 160 ogorelih trupel so spravili izpod razvalin, med temi 50 slovenskih. Ostali so večinoma nemške narodnosti. Zgoreli so tudi štirje učitelji. Ena učiteljica pa so pohodili. Nesrečo sta zakrivila šolski sluga in njegova žena, ker sta zaklenila neka vrata, ki bi imele biti odprte. Oba so zaprli.

Najnovejše novice.

V odbor c. kr. kmetijske družbe so od spodnještajerske skupine izvoljeni: dež. odbornik Franc Robič, Ferd. Roš in Jožef Mursa.

Velenje. Pri občinski volitvi dne 23. t. m. so zmagali pri nas pristaši Kmečke zveze. Občini častitamo, da si je zbrala tako zavedne krščanske mo-že v. odbor. Državni poslanec Vinjo Ježovnik, o katerem pravijo Celjani, da ima toliko upliva, je popolnoma pogorel v svoji lastni občini. Živel naš župan g. Skaza!

Promocija. Za doktorja modroslovja bo promoviran na graškem vseučilišču v soboto dne 28. t. m. g. Franc Kotnik iz Koroškega. Iskreno čestitamo!

Lažnjivel! O krasnem shodu K. Z. pri Vel. Nedelji poroča „Slovenski Narod“ sledeče: „Klerikalci so imeli včeraj shod pri Veliki Nedelji. Na tem shodu je bila pretežna večina žensk in otrok, odraslih mož — volilcev neznatna peščica. Naravno je, da se je duhovnim gospodom na taknem shodu kaj lahko posrečilo doseči, da se je izrekla nezaupnica državnemu poslancu dr. Ploju. No, takšne nezaupnice pač (dr. Ploju) ne bodo zagrenile delovanja.“ — Kmetje, tako pišejo o vas liberalci!

Nogo so odrezali č. gg. župniku Wolfu nad gležnjem, ker je imel prisad. Želimo mu, da se bo-lezen ne razširi.

Listnica uredništva.

Vred praznika smo že v torek zaključili list in smo mogli v četrtek sprejeti najnovejše vesti.

Loterijske številke.

Dne 21. marca 1908.

Dunaj	71	26	66	35	40
Gradec	59	2	65	43	36

Pojasnila o inseratih daje

upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Trgovina se da v najem na deželi na dobrem kraju. Več pove upravnštvo „Slov. Gospodarja“. 225

Učence poštenih starišev, kateri ima veselje do sedlarske obrti sprejme se takoj v uk pri Jožefu Steiner sedlarju v Žalcu. 240

Prodaj v Poljčanah pri cerkvi hišo s 3 sobami — tudi za dve stranki — kuhinjo, jedilno shrambo, kletjo, vrtom, majhno njivo in travnikom. Okoli hiše in vrta je zasajeno trstovje za brajdo, po travniku sadno drevje. Lega je mirna, zelena, brez prahu, razgled po polju, Dravinji, postaji, Pohorju. — Cena 5200 K. — I. Zolnar, vpok. nadučitelj. 243

Trta, dobro vkoreninjene na Rip. port. 1200 kom., Goethe 100 kom. Nekaj zelo močnih dveletnih trsov 2-80 K 100 kom. Enoletni 1-80 K 100 kom. Jabolčnih divjakov dveletni 1 m visoki 100 kom. 8 K. Za dobro postrežbo jamči Mihael Hlep v Skalab. Velenje, Stajersko. 237

Želim kupiti en večji vinograd ali pa tudi večjo posestvo na Spodnjem Stajerskem. Kdor prodajalca izve, s katerim bi se sklenila pogodba, dobi 50 kron. Franc Kunjč Kališovec Rajhenburg ob Savi. 236

Kupim hišo z nekoliko zemljiščem, najrajši v kraju, pripravnem za krojača. Naslov pove upravnštvo. 223

Lepa hiša s štirimi sobami in celim gospodarskim poslopjem, tri četrti orala zemlje, se prodaja. 2000 goldinarjev ostane lahko vknjiženih. Oddaljena je 15 minut od mesta. Zelo primerna za kakoga penzionista. Novavav štev. 5 pri Mariboru. 220

Mizarske pomočnike, dobro izurjene sprejme takoj gosp. Jožef Kolarič, mizar v Mariboru, Franc Jožefova ulica 9. Istotam se prodajo dobro ohranjena blagajna pod zelo ugodnimi pogoji. 243

Proda se po ceni: Posestvo, 1/2 ure od Maribora oddaljeno, s gozdovi, travniki in poljem, zidanim gospodarskim poslopjem in hlevi. Obsega okoli 20 oralov. Posebno primerno za mlekarstvo. — Druge posestvo s 17 orali. — Posestvo z 18 orali, 16 oralov je travnik, drugo se polja in gozdovi. — Mešana trgovina na drobno in debelo z žganjetom se radi smrti posestnika takoj prodaja. Vpraša naj se pri g. Viljem Suppanz, Bazalargasse 4. Maribor. 241

POSESTVO

na lepem kraju, obstoječe iz 2 velikih, plodovitih njiv, skupno 2 1/2 do 3 1/4 oralov, med dvema občinskima cestama in okrajno cesto, v sosedni bližini Maribora, ob cerkvi in 3 razredni šoli (z nemškim in slovenskim poučnim jezikom), nadalje s sadonosnikom se po ceni iz proste roke prodaja. Primerno je zlasti kot stavbišče za vsako prodajalno, ker v tem kraju še ni nobene trgovine. Pisma in vprašanja pod „le-po posestvo“ na upravnštvo „Slov. Gospod.“ 227

Krasno posestvo, 7 in pol oralov rodovitne zemlje, močno sidsa s opeko krit hram, v katerem se nahaja lepa preša in klet in bi se na lahek način napravilo v istem poslopju lepo stanovanje, 1 uro od Maribora, četrt ure od farne cerkve, se radi bolezn lastnika prostovoljno prodaja za 1800 gld. Vknjižbe je 500 gld. Lahki plačilni pogoji. Oglasiti se je pri Josipu Serbec, kna. sin v Gradlaci, Spodnja Sv. Kungota, p. Pomič. 226

Lepa hiša s 5 sobami, 4 kuhinjami, studencem, kletjo, dvorano, v bližini cerkve in šole je na prodaj. Vpraša se: Studenti pri Mariboru, Schusterstrasse 14. 238